

فیلمنامه سریالی

فیلمنامه‌های است که تقریباً همه عناصر فیلمنامه بلند را درون خود دارد، اما به صورت جزئی تفاوت دارد. این نوع فیلمنامه از نظر زمانی هیچ محدودیتی ندارد. میتواند چند قسمت یا دوپست، سیصد، یا... قسمت باشد. از لحاظ موضوع برخلاف فیلمنامه سینمایی، صرفاً یک موضوع یا قصه فرعی دارد، این فیلمنامه میتواند چندین موضوع و قصه فرعی را به صورت مستقل یا بطور موازی پی بگیرد. میتواند شخصیتهای فرعی فراوانی داشته باشد. از آنجا که این فیلمنامه برای تولید کار تلویزیونی در نظر گرفته میشود و رسانه تلویزیون خصوصیات متفاوتی با سینما دارد. (از جمله این تفاوتها میتوان به تمرکز مخاطب در سالن تاریک سینما و عدم آن تمرکز درون خانه و مقابل تلویزیون اشاره کرد) این فیلمنامه میتواند ریتمی کندتر از ریتم سینما داشته باشد. یعنی اگر در فیلمنامه سینمایی هر صفحه را معادل یک دقیقه فرض میکنیم، در کار تلویزیونی میتواند هر صفحه از فیلمنامه برابر با یک دقیقه و سی ثانیه باشد.

فیلمنامه مستند

فیلمنامه مستند نیز میتواند کوتاه یا بلند باشد. این قالب بیانی از فیلمنامه قالبی است که به بیان موضوع خود بدون دخالت تخیل نویسنده میپردازد. در این قالب نویسنده بر اساس تحقیقی که درباره موضوع و سوژه انجام داده است، دست به نگارش فیلمنامه میزند. این فیلمنامه میتواند بر اساس موضوعی باشد و یا هر چیز دیگری از جمله وقایع طبیعی (سیل، زلزله، آتشسوزی...،) یافتههای علمی و پزشکی، طبیعت و جانوران، پدیدههای اجتماعی (جنایات، طلاق...،) و جنگها و مبارزات مردمی. در فیلمنامه مستند نویسنده از تخیل خود استفاده چندانی نمیکند. اما او میتواند با تحقیقی جامع و کامل، و بر اساس توان، مهارت و سلیقه خود کار را از یک گزارش ساده و سطحی به یک اثر هنری زیبا و به یادماندنی تبدیل کند.

فیلمنامه اقتباسی

به فیلمنامه‌های گفته میشود که از روی متن ادبی یا یک اثر هنری با محتوایی مشابه اقتباس شده باشد.

فیلمنامه بلند

فیلمنامه سینمایی، متنی است که شروع، میان و پایان مشخصی دارد. این متن معمولاً حدود دو ساعت فیلم را شامل میشود. «سید فیلد» مدرس مشهور فیلمنامه‌نویسی معتقد است فیلمنامه سینمایی باید صد و بیست صفحه باشد و بر همین اساس فرمولی را برای ساختار این نوع از فیلمنامه ارائه داده است. اما کم نیستند فیلمهایی که زمانی حدود نود دقیقه (معادل نود صفحه) دارند. یا فیلمهایی سینمایی با زمانی بیشتر، مثلاً دوپست و ده دقیقه. اما به هر حال فیلمنامه سینمایی از نظر زمانی بیشتر از هفتاد دقیقه است. در حالی که از لحاظ ساختاری نیز برخلاف فیلمنامه کوتاه از موضوعی فرعی که رابطهای تنگاتنگ با موضوع اصلی دارد، بهره میجوید. این موضوع یا داستان فرعی کمک میکند که موضوع اصلی بهتر معنا یابد و گیراتر و پررنگتر جلوه کند. فیلمنامه بلند نیز میتواند گفتگو (دیالوگ) داشته باشد یا فاقد آن باشد.

فیلمنامه کوتاه

به فیلمنامه‌های گفته میشود که حداکثر حدود ۳۰ صفحه باشد یا به طور کلی از فیلمنامه بلند که حداقل ۷۰ صفحه است کمتر باشد.

منبع:

ویکی پدیا/گردآوری: گروه سینما و تلویزیون سایت تبیان زنجان